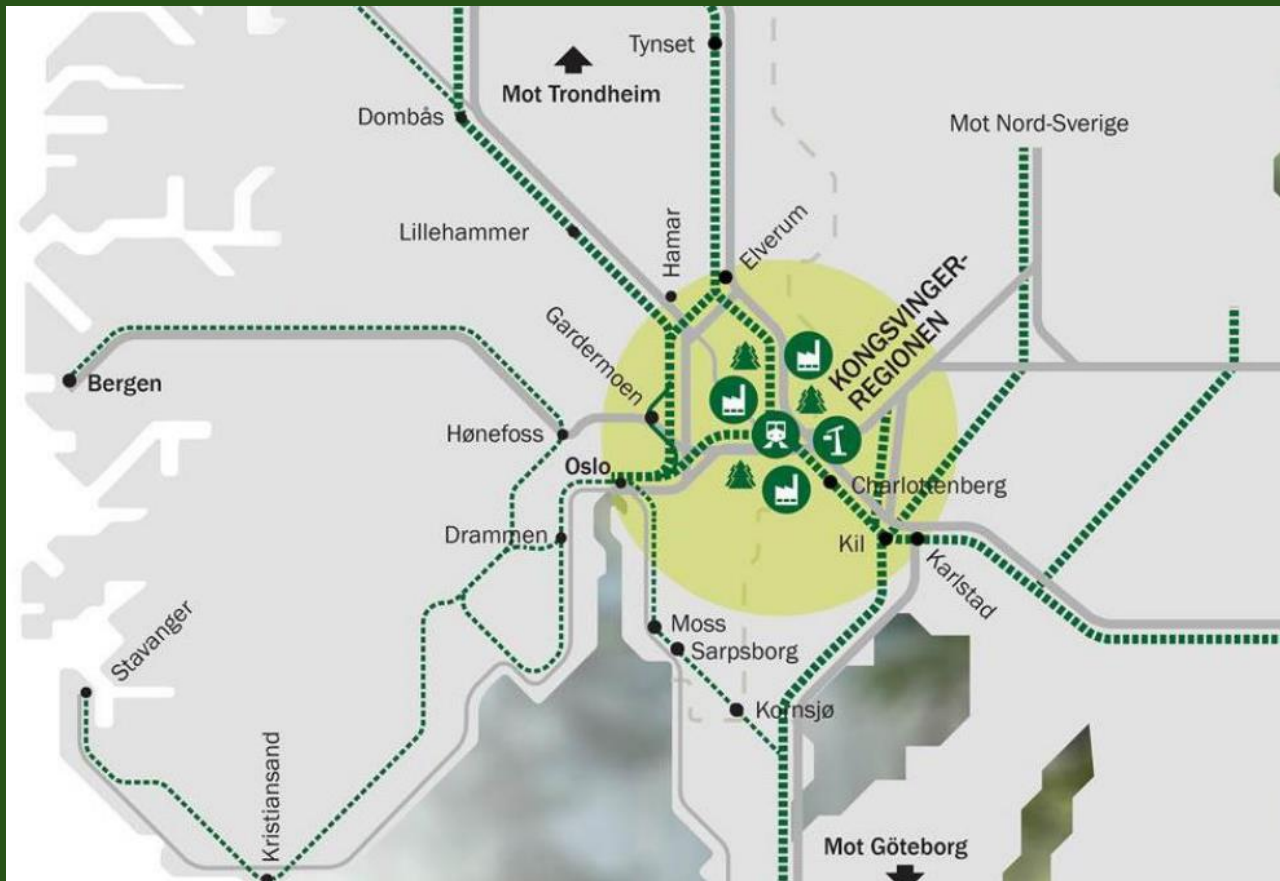

Kongsvingerregionen

Forslag til planprogram

Regional arealstrategi for næring og energi
2026-2050

Kongsvingerregionen

FORORD	3
INNLEDNING	4
FORMÅLET MED REGIONAL AREALSTRATEGI FOR NÆRING OG ENERGI	5
SENTRALE TEMA I ARBEIDET MED REGIONAL AREALSTRATEGI	7
NATUR, KLIMA OG MILJØ	8
NÆRINGSAREAL, ENERGI, INFRASTRUKTUR OG GRÅ AREAL	8
KULTURMILJØ OG KULTURLANDSKAP	9
JORD- OG SKOGBRUK	9
BEFOLKNING OG FRILUFTSLIV	10
BESØKSNÆRING	10
FORSVAR, SIKKERHET OG BEREDSKAP	11
KUNNSKAPSGRUNNLAG FOR AREALSTRATEGIEN	11
UTREDNINGSBEHOV	13
UTARBEIDELSE AV NY AREALSTRATEGI FOR NÆRING OG ENERGI	13
PLANPROSESSEN	14
ORGANISERING OG FORANKRING	14
FASER I PLANARBEIDET	15
MEDVIRKNING OG DIALOG	16
PLAN FOR MEDVIRKNING	17
FRAMDRIFTSPLAN	18
VEDLEGG	19

FORORD

Formålet med planprogrammet er å revidere og videreutvikle Kongsvingerregionens arealstrategi for næring (vedtatt i 2017), i lys av nye behov innen energi, naturmangfold, infrastruktur og markedsutvikling, samt nasjonale og lokale klimamål.

Strategien skal fungere som et felles styringsverktøy for kommunenes arealpolitikk, og legge føringer for langsiktig planlegging av næringsetableringer og fornybar energi. Formålet er å sikre en helhetlig og forutsigbar arealforvaltning som balanserer hensynet til naturverdier, samfunnsutvikling og næringsbehov. Strategien skal gi tydeligere rammer for regionale prioriteringer og avklaringer for nærings- og energiarealer.

Arealstrategien skal implementeres gjennom arealdelen i kommunenes respektive kommuneplaner og i regional planlegging. Vedtak av arealplanen vil bidra til å gjøre prioriteringene fra strategien juridisk bindende i henhold til i plan- og bygningsloven (PBL), jfr. §§ 11-5 –11-18.

Planprogrammet beskriver Kongsvingerregionens plan for revidering av Regional arealstrategi for næring og energi 2026-2050, og inneholder utredningstemaer, oppgaver og opplegg for medvirkning, samt angir rammer og mål for planarbeidet. Kongsvingerregionen vil støtte seg på og hente kunnskap fra Innlandet fylkeskommunes kunnskapsgrunnlag for «Regionale føringer for sol og vindkraft¹», som er et verktøy kommuner kan bruke i prioritering av arealer til fornybar produksjon. Føringene peker på områder hvor hensyn til kraftproduksjon fra sol- og/eller vindkraft veier tyngre enn hensyn til motstridende interesser. Det omfattende arbeidet er initiert av Innlandet fylkeskommune, i samarbeid med Statsforvalter, hvor ekstern og lokal kunnskap er innhentet gjennom medvirkningsprosesser. THEMA Consulting, som har et ledende fagmiljø knyttet til problemstillinger for utvikling av kraftsektoren og omleggingen til et bærekraftig samfunn, har støttet utarbeidelsen av de regionale føringene.

Kongsvingerregionen forutsetter i fremdriftsplanen i planprogrammet at kunnskapsgrunnlaget vedtas i fylkestinget i februar 2026. Ved forsinkelser hos fylkeskommunen vil fremdriftsplanen justeres fortløpende i henhold til dette. I tillegg vil Innlandet fylkeskommunes pågående arbeid med «Regional plan for nettinfrastruktur i Innlandet²» være relevant å hente kunnskap fra i arbeidet med å utvikle strategien.

¹ [Regionale føringer for vind- og solkraft - Innlandet fylkeskommune](#)

² [Regional plan for nettinfrastruktur for energi - Innlandet fylkeskommune](#)

INNLEDNING

Regional arealstrategi for næring og energi 2026-2050 skal bidra til å sikre god sammenheng mellom regionens eksisterende strategier innen klima og miljø,- og samfunns- og næringsutvikling. Kongsvingerregionens ambisjon er å drive en bærekraftig arealforvaltning som både ivaretar natur- og miljøverdiene, og legger til rette for fremtidsrettet næringsutvikling i kommunene.

Revidering av Arealstrategi for næring og energi er en del av Kongsvingerregionens energistrategi som ble vedtatt av alle kommunestyrene i juni 2025. Energistrategien legger til grunn at forutsetningen for en levende region er økt tilgang på arbeidsplasser og attraktive bomiljø. Som industriregionen skal Kongsvingerregionen arbeide for å sikre både ny og eksisterende industri tilgang på fornybar energi med så små inngrep i naturen som mulig. Tilgang på kraft for industrien vil føre til at vi både beholder- og legger til rette for at vi øker antall arbeidsplasser.

Premisser for arbeidet med energi i Kongsvingerregionen bygger på:

- Tilgang på effekt avgjør industriell vekst
- Begrenset effektkapasitet hindrer utvikling
- Nettselskapene bygger kun ved dokumentert behov
- Manglende kapasitet skremmer bort bedrifter
- Energieffektivisering og lokal energiproduksjon hjelper, men løser ikke hovedutfordringen
- Strategisk påvirkning er avgjørende

Som beskrevet i energistrategien er hovedutfordringen for regionen at det er svært lav tilgang på effekt i strømmettet inn til Kongsvingerregionen, og at det er for lite energiproduksjon lokalt. Begrenset effektkapasitet hindrer utvikling og etablering av ny industri. Nettselskapene bygger kun ved dokumentert behov. Etablering av større produksjonsanlegg i regionen vil kunne fremskynde nettinvesteringer inn mot Kongsvingerregionen og dermed også støtte opp om næringsetablering og arbeidsplasser.

Regionen skal søke å forene ønsket om å bevare natur- og miljøverdiene med behovet for bruk og utbygging av fornybar energi til beste for den enkelte og samfunnet. Dette krever en helhetlig planlegging hvor det skal tas mange hensyn og langsiktige valg bl.a. i forhold til samfunnsøkonomisk ressursutnyttelse, miljø, vernebehov, trygghet, fornybar energi, helse og regional utvikling.

Kongsvingerregionen har behov for å gjennomgå nye og eksisterende regulerte næringsarealer for å sikre at det finnes tilstrekkelig med attraktive arealer for næringslivets behov, samt kartlegge og analysere hvilke områder som er egnet for en eventuell

kraftproduksjon i henhold til gitte kriterier som blant annet omfatter hensyn til kultur, miljø, natur og sosiale verdier. Egnede områder er områder der hensyn til kraftproduksjon er vurdert til å veie tyngre enn motstridende samfunns- og miljøinteresser.

FORMÅLET MED REGIONAL AREALSTRATEGI FOR NÆRING OG ENERGI

Kongsvingerregionen har mål om å sikre en bærekraftig utvikling gjennom arealplanleggingen. Dette innebærer å sikre behovene til dagens generasjon uten å sette fremtidige generasjoner i fare.

Regional arealstrategi for næring og energi vil være en vesentlig del av regionens langsiktige planlegging som viser sammenhengen mellom framtidig næringsutvikling og arealbruk. Kunnskapsgrunnlaget som utarbeides i forbindelse med revideringen, vil gi oversikt over arealbruken i dag, og vise mulige framtidige utviklingsarealer basert på føringer.

Arealstrategien er et virkemiddel for å sikre at arealbruken i Kongsvingerregionen bidrar til å nå de målene som er vedtatt for regional utvikling, gjennom regional næringsstrategi, regional energistrategi³ og regional miljø- og klimastrategi. Arealstrategien skal understøtte våre regionalt vedtatte strategier om å sikre ny og eksisterende industri god tilgang på fornybar energi og effekttilgang, med så små inngrep i naturen som mulig.

Arbeidet er i stor grad forankret gjennom de ulike kommuners samfunnsdeler. Gjeldende arealstrategi fra 2017 er beviset på at regionen samlet har prioritert og samarbeider om utvikling av næringsarealer.

RAMMER OG FØRINGER

Kongsvingerregionen skal bidra i arbeidet med å nå FN`s bærekraftsmål og målene skal legges til grunn i revideringen av Regional arealstrategi for næring og energi, samt være førende for kommunenes arealplanlegging.

NASJONALE FØRINGER

De gjeldende nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023-2027 gir en oversikt over mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner skal legge særlig vekt på i sin planlegging.

De nasjonale forventningene er:

³ Se Vedlegg for lenker til strategiene

- Fremme bærekraftig utvikling i hele landet.
- Styrke lokalsamfunn og motvirke sentralisering.
- Legge til rette for grønn omstilling og verdiskaping.
- Sikre god ressursbruk i møte med demografiske endringer og knapphet på arbeidskraft.

Ihht. de statlige planretningslinjene for Klima og energi, kap 4.3 står det «Kommunene bør legge til rette for mer fornybar energiproduksjon og avklare behovet for areal til vindkraft og solkraft».

REGIONALE FØRINGER

Innlandet fylkeskommune har vedtatt Innlandsstrategien med visjonen – «Eventyrlige muligheter». Fylket skal jobbe sammen om å realisere mål om å ha en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv. Kongsvingerregionen er del av arbeidet med «Innlandsporteføljen» som skal gi grunnlag for å lage en ny strategi og politikk for næringsutvikling fram mot 2030.

Innlandet fylkeskommunes «Areal- og naturregnskap for Innlandet» og «Regional plan for samfunnstryggleik» er rettesnor i regionens arbeid.

Kongsvingerregionens revidering av arealstrategien vil basere seg på fylkeskommunens «Regionale føringer for vind og solkraft» og henter kunnskap fra det pågående arbeidet med «Regional plan for nettinfrastruktur i Innlandet».

De regionale føringene for vind og solkraft har sett på ulike samfunnsinteresser som kan påvirkes av utbygging av sol- og vindkraft. Disse samfunnsinteressene er:

- Miljø
- Naturtyper
- Kulturmiljø
- Friluftsliv
- Landbruk og skogbruk
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Elektronisk kommunikasjon
- Befolkning

Noen av disse er beskrevet under med hensyn til spesielle forhold for Kongsvingerregionen og som skal vurderes i arbeidet med arealstrategien.

LOKALE FØRINGER

Regional arealstrategi for næring og energi skal understøtte mål og satsingsområder vedtatt i Kongsvingerregionen Interkommunalt politisk råd (KIPR). Felles strategier i Kongsvingerregionen som ligger til grunn for arealplanleggingen er blant annet:

- Energistrategi for Kongsvingerregionen 2025-2040
- Næringsstrategi for Kongsvingerregionen 2025-2028
- Regional miljø- og klimastrategi 2025 – 2030
- Kommuneplanenes samfunnsdel og lokale naturmangfoldsplaner

Den vedtatte energistrategien i Kongsvingerregionen har fire resultatmål:

- 1 TWh fornybar energi tilgjengelig i året, inkl. 0,2- 0,3 TWh i form av energiøkonomisering, termisk energi og sol på grå arealer.
- 100 nye arbeidsplasser årlig (vedtatt i regionens næringsstrategi).
- 55% kutt i klimagassutslipp (vedtatt i regionens næringsstrategi).
- 30% av all natur er vernet eller bevart (globale føringer gjennom blant annet Montrealavtalen)

Planprogrammet for Regional arealstrategi for næring og energi skal bidra til at disse målene nås.

SENTRALE TEMA I ARBEIDET MED REGIONAL AREALSTRATEGI

Regionen skal søke å forene ønsket om å bevare natur- og miljøverdiene med behovet for bruk og utbygging til det beste for samfunnet. Det kan være for områder med fare for flom, områder som er båndlagt etter naturvernloven (Naturmangfoldloven), LNF områder, området med føringer for jord -og skogvern, og områder som båndlegges for regulering med sikte på bevaring og områder hvor reguleringsplan skal gjelde.

Det er flere temaer som vil bli behandlet i revideringen av Regional arealstrategi for næring og energi. Behandlingen vil ta utgangspunkt i «Regionale føringer for vind og solkraft», som skal definere kriterier og føringer for områder som både er egnet og uegnet til kraftproduksjon, basert på hensyn til natur, klima og miljø. Føringene vil peke ut områder der hensyn til fornybar kraftproduksjon (i form av sol- og vindkraft) veier tyngre enn andre

nasjonale og regionale hensyn. Endelig vedtatte føringer⁴ blir del av revideringen i 2026. I tillegg til de regionale føringene for sol- og vindkraft skal planen baseres seg på ekstern fagkompetanse og hensynta innspill fra aktører med lokal kunnskap om temaene beskrevet i de videre avsnittene (se kapittel «Medvirkning og dialog» for aktøroversikt).

Det er avgjørende at de regionale føringene avstemmes basert på lokale forhold. Det kan være særskilte krav ifm. besøksnæringen, kulturminner, viktige friluftsområder, folkehelse, forswarets behov m.fl.

NATUR, KLIMA OG MILJØ

Regional Miljø- og klimastrategi 2018 – 2030 med mål om at Kongsvingerregionen er klimanøytral i 2030 skal ivaretas gjennom arealplanleggingen. Det samme gjelder kommunenes naturmangfoldsplaner.

Verdifull natur må hensyntas, og klima- og naturhensyn må ses i sammenheng.

Miljødirektoratet operer med 111 naturtyper som er delt inn i fem hovedøkosystem; Fjell, semi-naturlig mark, skog, våtmark (myr) og naturlig åpne områder i lavlandet. Skoger, myrer, våtmarker og fjellområder fungerer som livsviktige økosystemer som lagrer karbon, renser luft og vann, og gir leveområder for et mangfold av arter. I møte med økende klimaendringer og tap av biologisk mangfold, er det avgjørende at vi beskytter disse naturområdene der naturens egenverdi og dens rolle som klimabuffer får økt oppmerksomhet.

NÆRINGSAREAL, ENERGI, INFRASTRUKTUR OG GRÅ AREAL

Regional arealstrategi for næring og energi 2026- 2050 skal sikre en helhetlig og målrettet utvikling av regionens nåværende og fremtidige nærings- og energiarealer.

Kongsvingerregionen har ambisjon om å tilrettelegge for et variert tilbud av næringstomter og næringsarealer. Regionen arbeider også for å etablere flere logistikk- og transportknutepunkt for godstransport på vei og bane for å styrke lokal konkurransekraft for eksportintensive næringer.

Ved å ta utgangspunkt i områdenes kartlagte forutsetninger og styrker kan næringsareal utvikles mer effektivt. Når nye nærings- og energiarealer vurderes, skal strategisk beliggenhet vektlegges, med særlig fokus på nåværende og framtidig tilgang til infrastruktur

⁴ Kommunene tar endelig beslutning for plassering av solkraft under 10 MW og plassering av større vindkraft. Dette skjer etter Plan og bygningsloven. For solkraft over 10 MW kan NVE gi konsesjon.

som strømnnett og eksisterende energiinfrastruktur, stamveger, jernbane, tilknyttede næringsareal/industri, EL bil lading og lokale samfunn- og miljøinteresser.

Det kan også være hensiktsmessig å vurdere regionens kartlagte grå arealer som inkluderer blant annet nedlagte deponi, næringsarealer, tidligere parkeringsplasser, randsone rundt vei og jernbane og grus- og masseuttak.

For energiinfrastruktur vil regional arealstrategi for Kongsvingerregionen beskrive:

- Aktuelle områder for etablering av sol- og vindkraft i Kongsvingerregionen
- Allerede nedbygde arealer og områder nær eksisterende infrastruktur
- Utnyttelse av takarealer og lokal kraftproduksjon
- Bruk av grå arealer

KULTURMILJØ OG KULTURLANDSKAP

Kulturmiljøer er viktige ressurser for samfunnet, som identitetsbærere og utgjør kilder til kunnskap, opplevelse og verdiskaping. Disse er bærere av vår felles historie, identitet og tilhørighet. Gjennomgående tema i revideringen vil være hensynet til kulturmiljø og kulturlandskap, særlig i generelt kulturelt viktige eller kulturbærende områder.

Kulturminneloven (lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50) danner det juridiske rammeverket for vern av kulturminner og kulturmiljøer i Norge. Vedtak 27 i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport⁵ av 2023 vil være førende i revideringen av områdene i vår region.

Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for sol og vindkraft» skal definere kriterier og føringer for områder som egner seg og ikke egner seg til kraftproduksjon basert på hensyn til kulturarv på overordnet nivå. Lokale forhold må utredes i Kongsvingerregionen. Endelig vedtatte føringer fra fylkeskommunen blir del av revideringen i 2026.

JORD- OG SKOGBRUK

Kongsvingerregionen er en stolt forvalter av rike skog- og jordbruksområder. Bevaring av jord- og skogbruksområder på en ansvarlig måte er avgjørende for å sikre både økologisk balanse og matsikkerhet for fremtidige generasjoner. Disse områdene spiller en nøkkelrolle

⁵ [Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - oppfølging av Stortingets vedtak - regjeringen.no](#) «Stortinget ber regjeringen utarbeide et forslag til endring i Kulturminneloven som sikrer automatisk freding av kvenske/norskfinske og skogfinske kulturminner i tråd med bestemmelsen for samiske kulturminne».

i karbonlagring, vannregulering og biologisk mangfold, samtidig som de utgjør grunnlaget for bærekraftig matproduksjon og lokal økonomi.

Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for sol og vindkraft» har definert kriterier og føringer for områder som egner seg og ikke egner seg til kraftproduksjon innen jord- og skogbruk. Endelig vedtatte føringer fra fylkeskommunen blir del av revideringen i 2026.

Dette gjelder blant annet for:

- Skogforvaltning
- Jordbruksarealer
 - Fulldyrka jord
 - Beitejord
 - Dyrkbar jord

BEFOLKNING OG FRILUFTSLIV

Naturområder spiller en avgjørende rolle for folkehelsen og vår generelle livskvalitet. Tilgang til grønn natur gir dokumenterte helsegevinster, som redusert stress, bedre mental helse, økt fysisk aktivitet og styrket immunforsvar. Utbygging av vind- og solkraftanlegg kan medføre miljømessige og sosiale konsekvenser for befolkningen.

Plassering av energiinfrastruktur skal ta hensyn til synlighet, unngå støyproblematikk og ha minst mulig inngripen i arealer som er viktige for befolkningen for rekreasjon, friluftsliv eller annen aktivitet. I Kongsvingerregionen er det avgjørende å beskrive lokale og regionale arealer som er nødvendige å ta vare på. Dette kan være naturområder som er mye i bruk, lokale nærskogområder som blir brukt som turområder etc. Hensyn til barn- og unges interesser skal særskilt ivaretas.

Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for sol og vindkraft» skal definere kriterier og føringer for områder som egner seg og ikke egner seg til kraftproduksjon. Endelig vedtatte føringer blir del av revideringen i 2026. De regionale føringene omfatter beskrivelse av negativ påvirkning på befolkningen ifm. etablering av vind- og solkraft.

BESØKSNERING

Friluftsområder og kulturmiljøer utgjør sentrale ressurser for utviklingen av en opplevelsesbasert reiselivsnæring. Disse områdene tilbyr ikke bare naturopplevelser og historisk forankring, men representerer også viktige konkurransefortrinn for lokalsamfunn som ønsker å tiltrekke seg besøkende. Studier viser at turister i økende grad etterspør autentiske opplevelser knyttet til natur, kulturarv og lokal identitet. Bevaring av slike verdier er derfor avgjørende for å opprettholde attraktiviteten og langsiktig verdiskaping i reiselivet.

Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for sol og vindkraft» skal definere kriterier og føringer for områder som egner seg og ikke egner seg til kraftproduksjon. Endelig vedtatte føringer fra fylkeskommunen blir del av revideringen i 2026. Det er imidlertid viktig å innhente lokal kunnskap om områder som er viktige for friluftsliv og turisme, jfr. eksempelvis kartlagte nærfriluftsområder i kommunene.

FORSVAR, SIKKERHET OG BEREDSKAP

Innlandet fylkeskommunes «Regional plan for samfunnstryggleik» vil være en rettesnor i revidering av kunnskapsgrunnlaget. Planen fra 2023 skal blant annet «sikre tilstrekkelig og robust energiforsyning» og «sikre og utvikle infrastruktur som toler framtidige utfordringer og tek vare på samfunnet sitt grunnleggende behov». Kommunene har et ansvar for å sikre at tiltak og planer fremmer trygghet og gir et sikrere samfunn. Gjennom helhetlig planlegging kan man forebygge skadevirkninger fra flom, skred, ekstremvær og tekniske ulykker, samtidig som man sikrer trygg lokalisering av kritisk infrastruktur som ekom nett og bebyggelse.

Integrering av forsvarets interesser, beredskap og sikkerhet i arealplanlegging er avgjørende for å redusere risiko, styrke samfunnets motstandskraft mot både naturhendelser og menneskeskapte trusler. I tillegg skal regionen understøtte Norges rolle som mottaks- og transittland, blant annet gjennom vertslandsstøtte som inkluderer disponering av infrastruktur som jernbane, terminaler, sidespor, oppstillingsplasser for militær bruk, energi- og forsyningssikkerhet.

Forsvaret har anlegg i vår region som må særskilt utredes mtp. evt. utbygging av sol- og vindkraft. For eksempel må det minimum være en minsteavstand 10 km mellom radar og vindturbiner, og radar kan bli påvirket negativt opp mot 30 km fra vindturbiner. Solkraftverk kan også gi risiko for refleksjoner og blanding.

KUNNSKAPSGRUNNLAG FOR AREALSTRATEGIEN

Regional arealstrategi for næringsarealer vedtatt i 2017 ble basert på fagrapporten «Kunnskapsgrunnlag for regionale næringsområder i Kongsvingerregionen» av Civitas. Det ble den gang gjort følgende kartlegginger:

- Kartlegging av alle ledige næringsarealer over 50 daa i Kongsvingerregionen.
- Søk etter store næringsområder (søkeområder over 1 000 daa) gjennom bruk av GIS-verktøy og temadata.

- Overordnede konsekvensanalyser for samfunn/miljø og risiko/sårbarhet for utvalgte områder.
- Vurderinger av egnethet knyttet til overordnet infrastruktur, utbyggingsøkonomi / gjennomførbarhet og markeder.

Regionen skal oppdatere kunnskapsgrunnlaget ihht. punktliste over, og i tillegg supplere grunnlaget med energitematikk, dvs. identifisere områder egnet for fornybar kraftproduksjon basert på kriterier og føringer som vurderer fordeler og ulemper med tiltaket.

Det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget skal inneholde:

- Beskrivelse av mandat, føringer for arbeidet og premisser for nye næring- og energiarealer
- Markedsanalyse av næringslivets arealbehov og behov for næringstilrettelegging
- Revidering av behovet for store jernbanerelaterte næringsarealer
- Beskrivelse av behov og forutsetninger for å lete etter nye områder
- Statusbeskrivelse over eksisterende næringsareal og kapasitetsvurdering
- Kriterier for vurdering av leteområder (næringsareal over 50 daa og energiproduksjon)
- Kartlegging av områder aktuelle for ny energiproduksjon (egnet energiteknologi) med visuelt kart som viser arealer og geografiske forutsetninger, værforhold (sol, vind), dagens kraftinfrastruktur og konfliktområder
- Kobling mellom arealer til næring og arealer til energi – med fokus på synergier
- Vurdering av leteområdene:
 - Overordnede konsekvensanalyser⁶ for samfunn/miljø og risiko/sårbarhet for utvalgte områder.
 - Overordnet vurdering av virkningene av de samlede arealbruks-endringene og hvordan endret arealbruk vil påvirke miljø og samfunn og berøre klima- og arealregnskapet
 - Vurderinger av egnethet knyttet til overordnet infrastruktur, utbyggingsøkonomi / gjennomførbarhet og markeder.
 - Der det er hensiktsmessig vil evt. behov for rekkefølgekrav for utbygging beskrives.
- Anbefaling for videre arbeid med Regional arealstrategi for næring og energi

Kunnskapsgrunnlaget vil baseres på retningslinjer i Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for vind og solkraft». Kongsvingerregionen vil også benytte ekstern fagkompetanse og kommunenes fagressurser i å utarbeide grunnlaget. I tillegg vil private og offentlige

⁶ I henhold til pbl § 4-3 er det obligatorisk med ROS-analyse på kommuneplannivå.

aktører som har interesser i temaene energi, næring-, kultur, helse, forsvar og natur involveres for å sikre at kunnskapsgrunnlaget avstemmes og kvalitetssikres.

UTREDNINGSBEHOV

I arbeidet med kunnskapsgrunnlaget vil det være behov for utredningsarbeid utover grunnlaget fra Innlandet fylkeskommunes «Regionale føringer for vind og solkraft».

Det gjelder særskilt lokale forhold som ikke dekkes av de regionale føringene som for eksempel:

- Vurdering av områder av særlig lokal betydning som verdifulle friluftsområder og kulturmiljø⁷
- Vurdering av områder og hensynsoner av verdi for regionens besøksnæring
- Kartlegging av nye næringsareal og markedsundersøkelse
- Kartlegging av grå arealer

Det gjelder også i vurdering og analyse av totaliteten, som for eksempel:

- Overordnet vurdering av hvordan endret arealbruk vil påvirke miljø og samfunn og berøre klima- og arealregnskapet
- Kunnskap om utbyggingsøkonomi mtp. næringsarealer og kraftinfrastruktur. Hva er muliggjørerne for etablering av eventuell sol og vindkraft? Hvilke kriterier ligger til grunn for utbygging av kraftinfrastruktur og nye næringsarealer? Eks. tett på eksisterende vei infrastruktur, eksisterende energiiinfrastruktur, grå arealer over 100 dekar m.m?

UTARBEIDELSE AV NY AREALSTRATEGI FOR NÆRING OG ENERGI

Basert på det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget som inkluderer ytterligere utredninger, skal det utarbeides en ny arealstrategi for næring og energi som peker på regionalt prioriterte arealer.

Strategien skal prioritere regionale næring- og energiarealer som oppfyller fastsatte kriterier og føringer for natur, kultur, miljø og lokalsamfunn. For å identifisere regionalt prioriterte

⁷ Her vil vi også støtte oss på Innlandet fylkeskommunes fagmiljø på Kulturarv og tilgjengelige rapporter.

arealer for kraftproduksjon og næring, skal eksisterende regulerte arealer kartlegges. Videre skal eventuelle øvrige områder egnet for eventuell kraftproduksjon og/eller næring kartlegges, før de aktuelle arealene skal vurderes i henhold til fastsatte kriterier og føringer som vil defineres gjennom strategiarbeidet. De regionale prioriterte arealene vil være områdene som bidrar positivt til målene om flere arbeidsplasser, økt produksjon av fornybar energi, bevaring av viktige naturområder og reduksjon av klimagassutslipp.

Overordnet prosess er illustrert i figuren over.

PLANPROSESSEN

Regional arealstrategi for næring og energi skal være førende for regional arealplanlegging de neste 25 årene. Det er derfor nødvendig å sikre bred politisk deltakelse og forankring av målsetninger for planarbeidet.

ORGANISERING OG FORANKRING

Oppdragsgiver og prosjekteier for revideringen av Regional arealstrategi for næring og energi er Kongsvingerregionen Interkommunalt politisk råd (IPR).

- Styringsgruppen er Kommunedirektør utvalget (KDU)
- Beslutningsansvarlige er kommunestyrene i regionen
- Utvikling- og implementeringssansvarlig er kommunalsjefer Samfunn
- Prosjektleder er Klosser Innovasjon
- Arbeidsgruppe består av fagressurser fra kommunene, samt GIS kompetanse for å supplere fylkeskommunens kart. I arbeidet med utarbeidelse av planprogrammet har arbeidsgruppen bestått av plan- og strategiressurser fra Åsnes, Sør-Odal og Kongsvinger kommune
- Regionalt næringsforum orienteres og gir innspill til arbeidet
- Regionalt planforum benyttes til å forankre arbeidet hos statlige og fylkesregionale myndigheter
- Ekstern fagbistand (THEMA) har gitt innspill til planprogrammet basert på pågående arbeid med regionale føringer for Innlandet fylkeskommune
- Ekstern fagbistand vil benyttes i utarbeidelse av kunnskapsgrunnlagets innhold (anbudspliktig)
- Driftsansvarlige er kommunenes byggesak- og tekniske avdelinger, samt kommuneoverleger involveres i arbeidet
- Ressurser i lokalsamfunnet vil bli involvert gjennom høringer og innspillsrunder.

*KDU = Kommunedirektør utvalget

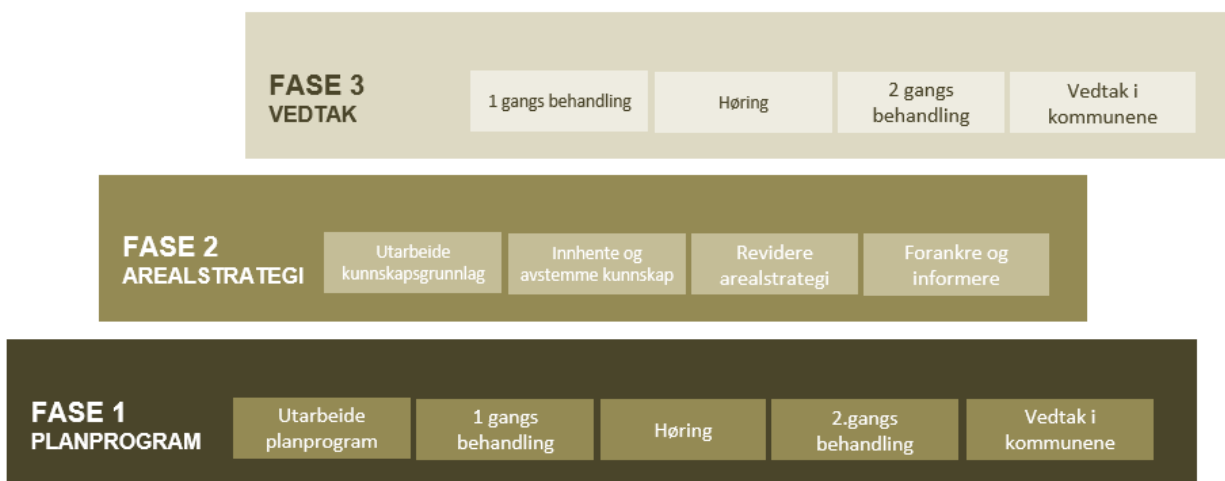
*KIPR = Kongsvingerregionen Interkommunalt politisk råd

FASER I PLANARBEIDET

Det anbefales å legge opp til følgende prosess:

- **Fase 1 - 2025:** Utarbeide og vedta planprogram for revidering av Regional arealstrategi for næring og energi i Kongsvingerregionen IPR og alle seks kommunene. Forslag til planprogram sendes på høring og justeres før den behandles politisk regionalt og i den enkelte kommune.
- **Fase 2 – Q1-Q2 2026:** Gjennomføre planarbeidet i henhold til vedtatt planprogram. Først utarbeide kunnskapsgrunnlag og deretter revidere Regional arealstrategi for næring og energi basert på oppdatert kunnskapsgrunnlag.
- **Fase 3 -Q3- Q4 2026:** Forslag til Regional arealstrategi for næring og miljø sendes på høring og justeres før den vedtas i Kongsvingerregionen IPR og alle seks kommunene.

Regional arealstrategi for næring og energi utarbeides som et grunnlag for revisjon av kommuneplanens arealdel.

Det tas forbehold om endring av prosessen hvis fylkeskommunens arbeid med «Regionale føringer for vind og solkraft» blir forsinket.

MEDVIRKNING OG DIALOG

Kongsvingerregionen har valgt samarbeid som strategi for arbeidet med energi. En god medvirkningsprosess er avgjørende for å sikre legitimitet, tillit og kvalitet i beslutningsgrunnlaget. Kraftutbygging kan ha store konsekvenser for lokalsamfunn, naturmiljø og kulturverdier, og det er derfor viktig at berørte parter får mulighet til å påvirke prosessen.

Viktige elementer i regionens medvirkningsprosess inkluderer:

- **Oppdatert og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag:** Et felles kunnskapsgrunnlag er avgjørende for å sikre en god medvirkningsprosess. Når fakta om dagens situasjon knyttet til kraft og nett er lett tilgjengelig, gir det alle aktører et felles utgangspunkt for diskusjon og vurdering av alternativer. Dette styrker kvaliteten på innspillene og gjør det lettere å forstå konsekvensene av ulike valg.
- **Tidlig involvering:** Lokalsamfunn, organisasjoner og andre interessenter skal involveres gjennom invitasjon til høring og deltakelse i arbeidsmøter.
- **Åpenhet og tilgjengelig informasjon:** Relevant informasjon om prosjektets omfang og konsekvenser skal være lett tilgjengelig og forståelig på Kongsvingerregionen.no

Høringssvar og synspunkter skal behandles likeverdig for å sikre medvirkning og lokal kunnskap verdsettes som en viktig ressurs. Dette betyr at berørte aktører, innbyggere og interessegrupper skal få mulighet til å komme med innspill og bidra til utviklingen av kunnskapsgrunnlaget og strategien.

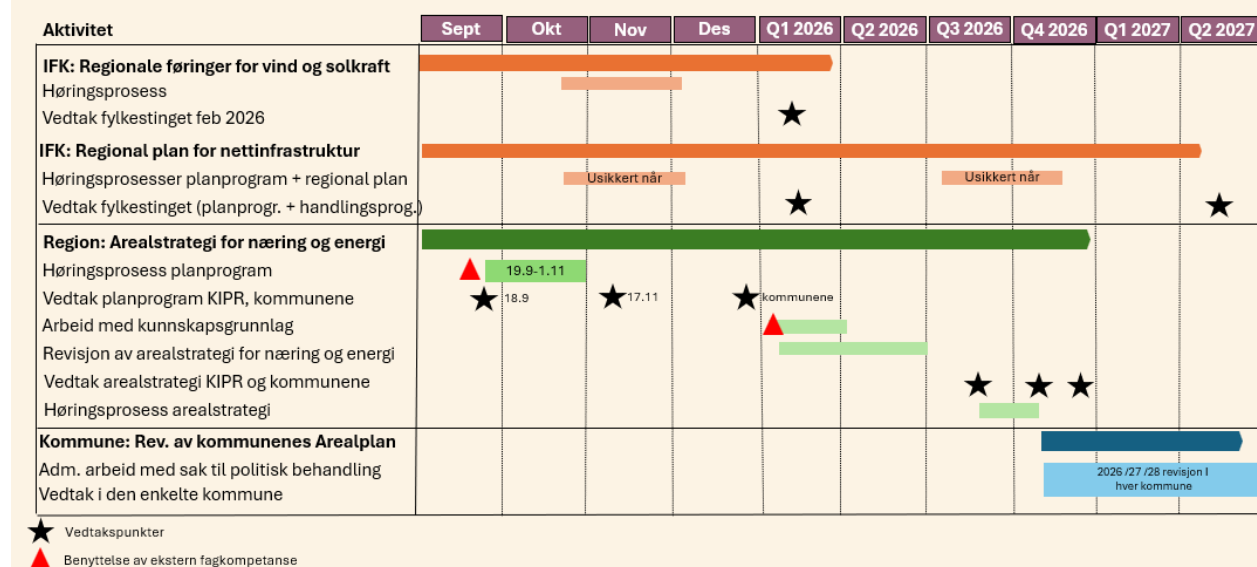
PLAN FOR MEDVIRKNING

Tiltak	Når	Målgruppe/aktører*
Innspill fra fagressurser innen Miljø og samfunn	Månedlig gjennom hele prosessen	Regionalt Næringsforum
Regional høringsprosess for planprogrammet	19.09.2025 - 01.11.2025	Alle har mulighet til å gi innspill.
Innspill fra fylkeskommunen og statlige fagetater	15.10.2025	Regionalt planforum Innlandet
Offentliggjøring av høringssvar og begrunnelse	November 2025	Alle, vil finnes på Kongsvingerregionen.no
Arbeidsmøter for å sikre input til kunnskapsgrunnlaget, samt avstemming av regionale føringer mtp. lokale forhold	Januar 2026 til og med juni 2026	Kommuneoverleger Kommunenes fagressurser innen miljø, areal, klima, og energi Regionale myndigheter Statsforvalter Forsvar- og beredskapsaktører 7sterke og regionalt næringsliv Historielag, kulturminneaktører Finnskogaktører Naturvernforbundet Kraftprodusenter Nettselskap (Elvia, Statnett) Visit Øst-Norge Besøksnæring Skog- og jordbruksaktører
Felles samling for formannskap/kommunestyre	Mars 2026 Juni 2026	Regionens politikere
Folkemøte om funn fra kunnskapsgrunnlaget	Mai/juni 2026	Alle har mulighet til å delta
Regional høringsprosess for Regional arealstrategi for næring og energi	September/oktober	Alle har mulighet til å gi innspill.
Innspill fra fylkeskommunen og statlige fagetater	September 2026	Regionalt planforum Innlandet
Offentliggjøring av høringssvar og begrunnelse	Oktober 2026	Alle, vil finnes på Kongsvingerregionen.no

*ikke uttømmende opplisting

FRAMDRIFTSPLAN

Tentativ fremdriftsplan for Arealstrategi for næring og energi

Det tas forbehold om endring i fremdriftsplanen hvis fylkeskommunens arbeid med «Regionale føringer for vind og solkraft» blir forsinket.

VEDLEGG

- Innlandsstrategien [Innlandsstrategien - Innlandet fylkeskommune](#)
- Areal- og naturregnskap for Innlandet [Areal- og naturregnskap for Innlandet](#)
- Regional plan for samfunnstryggleik [DownloadPrintPdf.ashx](#)
- Næringsstrategi for Kongsvingerregionen 2025-2028 [Næringsstrategi for Åsnes, Sør-Odal, Nord-Odal, Grue, Eidskog og Kongsvinger](#)
- Energistrategi for Kongsvingerregionen [Energistrategi for Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal og Åsnes](#)
- Gjeldende Arealstrategi for næringsområder i Kongsvingerregionen [Arealstrategi for Kongsvingerregionen - behandlet i alle kommunestyrene.pdf](#)
- Regional miljø- og klimastrategi 2025 – 2030 [Regional Miljø- og klimastrategi](#) (lenke til gammel versjon før ny vedtas Q4 2025)
- Reiselivsstrategi for Kongsvingerregionen [Reiselivsstrategi for Kongsvingerregionen \(528037\).pdf](#)
- Juridisk utredning om regional plan for nettinfrastruktur. [Juridisk utredning om regional plan for nettinfrastruktur for Innlandet](#)
- Regional plan for Vestmarka [Regional plan for Vestmarka vedtatt 2012](#)
- Veileder for økt fornybar energiproduksjon [Veileder for økt fornybar energiproduksjon - Innlandet fylkeskommune](#)
- Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - [Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - oppfølging av Stortingets vedtak - regjeringen.no](#)
- Forsvarets interesser - [Rapport, bokmål](#) og [Radar - NVE](#)